

Parti, der nu var blevet „det forenede Venstre“. Og hans Efterfølger som Conseilspresident, den daværende Indenrigsminister Jonnesbech, udtalte i Slagelse den 6te November 1873: „Fordringen om Parlamentarisme gik ud fra en Mistkjendelse af Grundloven“ (Jaa vidt var man kommen bort fra Mai Maaned 1870, at hvad Regjeringen dengang fandt var en nødvendig Folge af Grundloven, det fandt man nu i 1873 var en Mistkjendelse af den). „Allerede ved Ministeriet Frijs's Udgang søgte man at føre den ud i Livet, men Ministeriet Holstein blev dannet trods Paastanden om Nødvendigheden af Ministeriets Overensstemmelse med Folkethingets Flertal. Derfra havde Striden sit Udgangspunkt“. Altsaa derfra og ikke, som den nuværende Conseilspresident paaftaar, fra Adresserne i 1873. Hvem der vil se det efter, kan finde det i „Berlingske Tidende“ for 1873, den 3die og 7de November. Men naar Høire saaledes sluttede sig sammen for at bekæmpe det, som man fra alle Sider, selv fra Regjeringens, havde fundet laa i Grundloven, ogsaa i den nye Grundlov, var det naturligt, at man ligeledes fra Venstres Side sluttede sig sammen en Maanedstid efter ved Dannelsen af det saakaldte „forenede Venstre“ eller, som det dengang kaldte sig, „Folkethingets Venstre“, men dette skete ingenlunde for at kunne erobre nye Rettigheder for Folkethinget, kun for at værne om de gamle. Det viste sig strax derved, at det paa ingen Maade angreb det nye Ministerium, skjøndt Enhver af dets Sammensætning kunde se, hvad Meningen var med det. Det hjalp endog til at gennemføre flere Lønningslove, som det forrige Ministerium havde maattet lade ligge, og det søgte at samarbejde med det i flere Samlinger. Først da det paa tredje Samling havde vist sig, at Thingets Arbejde for en stor Del var Spild af Tid og Kræfter, fordi Ministeriet mere og mere vilde gjøre den Grundføtning gjældende, at Folkethinget ikke maatte forandre Grundlaget for Lovforslagene, men at det, naar dets Stemme var hørt, og Ministeriet derpaa forelagde dem i den Skikkelse, som det og Landsthinget vare enige om, saa var det Folkethingets Sag at bøje sig — først da det blev mere og mere klart, at Ministeriet vilde bringe Folkethinget i en Stilling, som dette Thing paa ingen

Maade kunde erkjende for hjemlet i Grundloven, først da var det, at Thinget i 3die Samling den 31te Marts 1873 indbragte den Adresse, som den ærede Minister betegnede som Udgangspunkt for Striden, og hvori det hedder, at „det konstitutionelle Monarkis nødvendige Krav er, at Regjeringen er i Overensstemmelse med det af den almindelige Valgret udgaaede Thing“. Dette var jo ikke Andet, end hvad Ministeriet Frijs i Ord og Gjerning erkjendte, og der var Ingen af os, som foreslog denne Adresse, der anede, at deri kunde ligge nogen Krænkelse af nogen- somhelst anden Faktor i Lovgivningen; thi, som sagt, fordi Ministeriet er i Overensstemmelse med det folkevalgte eller det af den almindelige Valgret udgaaede Thing, deraf følger ikke, at det skal være i Uoverensstemmelse med det andet Thing. Da det desuagtet strax blev mødt af Ministeriet med den Paa- stand, at man derved krænkede de andre Faktorer i Lovgivningsmagten, kunde Ordføreren, S. A. Hansen, strax gjøre Indsigelse mod en saadan Fortolkning som fuldstændig uberegtiget. Man havde kun tænkt paa at værne om den Ret, der formentlig blev krænket, og vilde ikke optaste sig til Bærg for de andre Statsfaktorer, som ikke behøvede nogen saadan. Ikke desto mindre traadte Landsthinget nu frem med en Adresse, hvori man gjentog denne Paastand, og det endog saaledes, at man kaldte det en „Betingelse for Samfundets rolige Udvikling, at det ene Thing ikke gjør Krav paa, at Drs. Majestæts Regjering udelukkende skal søge sin Støtte hos dets Flertal“. Dette Ord „udelukkende“ er tilføjet, uden at der findes Spor af Grund dertil i Folkethingets Adresse, og uagtet Ordføreren udtrykkelig havde fralagt sig det under de Forhandlinger, der gik forud for dens Vedtagelse. Hvorledes en saadan Misforstaaelse har kunnet finde Sted, fatter jeg ikke, men Ministeriet maa kunne forklare det, thi tre af dets Medlemmer vare Forslagsstillere af Landsthingets Adresse, og den nuværende Justitsminister var Ordfører for den. Da denne Misforstaaelse, for at bruge et meget mildt Udtryk, af det, Folkethingets Adresse krævede, blev gjentaget atter og atter, ja, da den, om end paa en noget skjult Maade, blev fremsat i det Saar, som Ministeriet overrakte Kongen til Folkethinget, om end langt fra i den skarpe Form, hvori det blev